

การศึกษา

มัทนะพารา (๑)

มัทนะพาราหรือตำนานแห่งดอกกุหลาบ เป็นวรรณคดีประเภทบทละครพูดคำฉันท์ (คือ บทละครที่แต่งด้วยฉันท์และกาพย์ชนิดต่าง ๆ มีบทเจรจาบางตอนแต่งเป็นร้อยแก้วแทรกอยู่บ้าง) ซึ่งหนังสือ “กวีวิจารณ์วรรณมา วรรณทองใน วรรณคดีไทยพร้อมประวัติและคำอธิบาย” ฉบับราชบัณฑิตยสถาน อธิบายว่า พระบาท สมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงพระราช นิพนธ์ระหว่างวันที่ ๒ กันยายน ถึงวันที่ ๑๘ ตุลาคม พ.ศ. ๒๔๖๖ รวมเวลาทั้งสิ้น ๑ เดือน ๑๗ วัน

พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้า อยู่หัวทรงพระราชนิพนธ์มัทนะพาราขณะทรง พระประสูติ พระราชประสูติในชั้นแรก คือ มุ่ง หมายให้เป็นหนังสือกวีนิพนธ์สำหรับอ่านเล่นที่ อธิบายกำเนิดของดอกกุหลาบ เพื่อพระราชทาน แก่สมเด็จพระนางเจ้าอินทรศักดิศจี พระวรราช ชายา ต่อมาผู้ขอพระราชทานพระบรมราชา นุญาตนำมาจัดแสดงเป็นละครก็พระราชทานให้

นอกจากบทพระราชนิพนธ์ภาษาไทย พระบาท สมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวยังทรงแปลบท ละครเรื่องนี้ออกเป็นภาษาอังกฤษด้วย โดย ทรงแปลเป็นร้อยแก้วเสร็จบริบูรณ์เมื่อเดือน พฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๖๘ จากนั้นจึงทรงแปล มัทนะพาราเป็นกลอนเปล่าแบบบทละครพูดของ เชกสเปียร์ตามคำกราบบังคมทูลแนะนำของพระ วรวงศ์เธอ กรมหมื่นพิทยลาภพฤฒิยากร แต่ทรง พระราชนิพนธ์ถึงเพียงช่วงกลางขององค์ที่ ๔ ก็ สวรรคตเสียก่อน

มัทนะพาราได้รับยกย่องจากวรรณคดี สโมสรรว่า “...เป็นหนังสือแต่งดีเพราะทรงพระ ราชดำริใช้คำฉันท์เป็นบทละครพูด อันเป็นของ แปลกในกระบวนวรรณคดีและแต่งได้โดยยาก ยังไม่เคยมีกวีคนใดได้พยายามแต่งมาแต่ก่อน อีก ประการหนึ่ง ในทางภาษาซึ่งทรงปรุงชื่อตัวละคร และภูมิประเทศถูกต้องตามยุคแห่งการตรวจรช อันจำนงให้เป็นตัวเรื่อง นับว่ารูปเรื่องปรุงดี จะ แต่งได้แต่ด้วยพระปรีชาและสุตาญาณอัน กว้างขวาง...”

อารยา กิรมงคลจิต